C/2025/667

10.2.2025 г.

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

от 21 януари 2025 година

за одобряване на националния средносрочен фискално-структурен план на Ирландия

(C/2025/667)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1263, и по-специално член 17 от него,

като взе предвид препоръката на Комисията,

като има предвид, че:

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

(1) На 30 април 2024 г. влезе в сила реформирана рамка на ЕС за икономическо управление. Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение ([1]), заедно с изменения Регламент (ЕО) № 1467/97 за прилагането на процедурата при прекомерен дефицит ([2]) и изменената Директива 2011/85/ЕС на Съвета за бюджетните рамки на държавите членки ([3]) са основните елементи на реформираната рамка на ЕС за икономическо управление. Рамката цели насърчаване на стабилни и устойчиви публични финанси, устойчив и приобщаващ растеж и устойчивост чрез реформи и инвестиции, както и предотвратяване на прекомерни бюджетни дефицити. Тя насърчава също националната ангажираност и има средносрочна насоченост, съчетана с по-ефективно и съгласувано прилагане на правилата.

(2) Националните средносрочни фискално-структурни планове, които държавите членки представят на Съвета и на Комисията, са в центъра на новата рамка за икономическо управление. Плановете следва да постигат две цели: i) да гарантират, наред с другото, че до края на периода на корекция консолидираният държавен дълг следва правдоподобно низходяща траектория или остава на разумни равнища, както и че бюджетният дефицит се свежда и поддържа под референтната стойност от 3 % от БВП в средносрочен план, и ii) да гарантират осъществяването на реформите и инвестициите в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, и насочени към общите приоритети на ЕС. За тази цел всеки план трябва да съдържа средносрочен ангажимент за план за нетните разходи ([4]), с който ефективно се установява бюджетно ограничение за срока на плана, обхващащ четири или пет години (в зависимост от нормалната продължителност на законодателния цикъл в държавата членка). Освен това в плана следва да се обясни как държавата членка ще гарантира осъществяването на реформите и инвестициите в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, по-специално в специфичните за всяка държава препоръки (включително тези, които се отнасят до процедурата при макроикономически дисбаланси (ПМД), ако е приложимо), и как държавата членка ще изпълнява общите приоритети на Съюза. Периодът за фискална корекция обхваща четири години и може да бъде удължен с до три години, ако държавата членка се ангажира да осъществи набор от подходящи реформи и инвестиции, които отговарят на критериите, определени в Регламент (ЕС) 2024/1263.

([1]) Регламент (ЕС) 2024/1263 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2024 г. за ефективна координация на икономическите политики и за многостранно бюджетно наблюдение и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета (ОВ L, 2024/1263, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Регламент (ЕС) 2024/1264 на Съвета от 29 април 2024 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1467/97 за ускоряване и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L, 2024/1264, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Директива (ЕС) 2024/1265 на Съвета от 29 април 2024 г. за изменение на Директива 2011/85/ЕС на Съвета относно изискванията за бюджетните рамки на държавите членки (ОВ L, 2024/1265, 30.4.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Нетни разходи съгласно определението в член 2 от Регламент (ЕС)2024/1263, а именно публичните разходи след приспадане на: i) разходите за лихви, ii) дискреционните мерки по отношение на приходите, iii) разходите по програми на Съюза, изцяло покрити от приходи от фондове на Съюза, iv) националните разходи за съфинансиране на програми, финансирани от Съюза, v) цикличните елементи на разходите за обезщетения за безработица, както и vi) еднократните и други временни мерки.

(3) След представянето на плана Комисията трябва да оцени дали той отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1263.

(4) По препоръка на Комисията Съветът трябва да приеме препоръка за залагане на плана за нетните разходи на съответната държава членка и, когато е приложимо, одобрява набора от ангажименти за реформи и инвестиции, обуславящи удължаване на периода на фискална корекция.

СЪОБРАЖЕНИЯ ОТНОСНО НАЦИОНАЛНИЯ СРЕДНОСРОЧЕН ФИСКАЛНО-СТРУКТУРЕН ПЛАН НА ИРЛАНДИЯ

(5) На 15 октомври 2024 г. Ирландия представи своя национален средносрочен фискално-структурен план на Съвета и Комисията. Това стана след удължаване на срока, посочен в член 36 от Регламент (ЕС) 2024/1263, както бе договорено с Комисията с оглед на причините, посочени от Ирландия.

Процес преди представянето на плана

(6) Ирландия отговаряше на условията за получаване на техническа информация, но не я поиска. На 21 юни 2024 г. Комисията предостави на Ирландия основните първоначални условия и основните допускания, използвани в средносрочната рамка на Комисията за прогнозиране на държавния дълг ([5]), както е посочено в съображение 25 от Регламент (ЕС) 2024/1263, и ги публикува на 15 октомври 2024 г. ([6])

(7) В съответствие с член 12 от Регламент (ЕС) 2024/1263 през септември 2024 г. Ирландия и Комисията проведоха технически диалог. Диалогът беше съсредоточен върху плана за нетните разходи, предвиден от Ирландия, и основните му допускания (по-специално растежа на потенциалния БВП и корекциите наличности-потоци), както и върху предвиденото осъществяване на реформи и инвестиции в отговор на основните предизвикателства, установени в контекста на европейския семестър, и общите приоритети на Съюза за справедлив екологичен и цифров преход, социална и икономическа устойчивост, енергийна сигурност и изграждане на отбранителни способности.

(8) През май 2024 г. в съответствие с член 11, параграф 3 и член 36, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) 2024/1263 съгласно информацията, предоставена от Ирландия в плана, Ирландия участва в процес на консултации с гражданското общество, социалните партньори, регионалните органи и други заинтересовани страни. Според информацията, предоставена от Ирландия в плана, правителството е било домакин на Националния икономически диалог (НИД) — ежегодно събитие, което предоставя на заинтересованите страни форум за обмен на мнения с правителството относно икономическите и социалните приоритети. Обсъжданията по време на НИД през 2024 г. са имали средносрочна насоченост в контекста на задълженията на правителството съгласно преразгледаната фискална рамка на ЕС.

(9) Фискалният консултативен съвет на Ирландия (IFAC) даде становище относно макроикономическата прогноза и макроикономическите допускания, залегнали в основата на многогодишния план за нетните разходи ([7]). Макроикономическите прогнози, на които се основава националният бюджет за 2025 г., бяха одобрени от Международната федерация на счетоводителите (МФС) на 23 септември 2024 г., тъй като МФС беше удовлетворена от това, че прогнозите са в подходящ за одобряване диапазон. МФС счита, че одобрението ѝ се предоставя в момент, когато икономиката се развива над потенциала си и при рискове, свързани с ограниченията на капацитета в страната.

Други свързани процеси

(10) На 15 октомври 2024 г. Ирландия представи своя проект на бюджетен план за 2025 г. Комисията прие становище по този проект на бюджетен план на 26 ноември 2024 г. ([8]).

(11) На 21 октомври 2024 г. Съветът отправи към Ирландия поредица от специфични за държавата препоръки (СДП) в контекста на европейския семестър ([9]).

([5]) Основните първоначални условия и основните допускания са съобразени с методиката, описана в *Обзора на Комисията за устойчивостта на обслужването на дълга от 2023 г.* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Те се основават на прогнозата на Европейската комисия от пролетта на 2024 г. и нейното средносрочно удължаване до 2033 г., а дългосрочният растеж на БВП и разходите, свързани със застаряването на населението, са в съответствие със съвместния доклад на Комисията и Съвета от 2024 г. *относно застаряването на населението* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#ireland.

([7]) Макроикономическите прогнози в бюджета за 2025 г. обхващат периода от 2024 г. до 2030 г.

([8]) Становище на Комисията относно проекта за бюджетен план на Ирландия, 26.11.2024 г., C(2024) 9056 final.

([9]) Препоръка на Съвета от 21 октомври 2024 г. относно икономическата, бюджетната, трудовата и структурната политика на Ирландия.

ОБОБЩЕНИЕ НА ПЛАНА И ОЦЕНКАТА НА КОМИСИЯТА

(12) В съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) 2024/1263 Комисията оцени плана, както следва:

Контекст: макроикономическа и фискална ситуация и перспектива

(13) През 2023 г. икономическата активност в Ирландия се сви с 5,5 % в резултат на спад в нетния износ, главно в конкретни сектори, доминирани от мултинационални предприятия, докато националната икономика запази силна позиция. Според прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. икономиката се очаква да отчете спад с 0,5 % през 2024 г. на фона на продължаваща нестабилност в сектори, доминирани от мултинационални предприятия. През 2025 г. се очаква реалният БВП да нарасне с 4,0 %, благоприятстван от силна национална икономика и продължаващ растеж на износа. През 2026 г. се очаква реалният БВП да нарасне с 3,6 %, тъй като вътрешното търсене и износът продължават да имат положителен принос за растежа. През прогнозния период (т.е. 2024 – 2026 г.) се очаква растежът на потенциалния БВП в Ирландия да се увеличи незначително от 2,6 % през 2024 г. до 2,9 % през 2025 г., последван от лек спад до 2,7 % през 2026 г. Това се дължи на постепенното намаляване на приноса на труда и на нарастването на приноса на натрупването на капитал след спада през 2024 г. Равнището на безработица през 2023 г. беше 4,3 % и според прогнозите на Комисията през 2024 г. ще възлиза на 4,4 %, през 2025 г. на 4,4 % и през 2026 г. на 4,5 %. Очаква се инфлацията (дефлаторът на БВП) да намалее от 3,6 % през 2023 г. до 3,3 % през 2024 г. и да достигне 2,1 % през 2025 г. и 1,7 % през 2026 г.

(14) Що се отнася до фискалната динамика, през 2023 г. излишъкът по консолидирания държавен бюджет на Ирландия възлизаше на 1,5 % от БВП. Според прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. се очаква той да достигне 4,4 % от БВП през 2024 г. и да спадне до 1,4 % от БВП през 2025 г. и при условие че политиката остане непроменена – до 1,3 % през 2026 г. Прогнозите на Европейската комисия от есента на 2024 г. включват проектобюджета на Ирландия за 2025 г., който правителството предложи на националния парламент през октомври. В края на 2023 г. консолидираният държавен дълг беше 43,3 % от БВП. Според прогнозата на Европейската комисия от есента на 2024 г. съотношението на дълга към БВП се очаква да спадне до 41,6 % от БВП в края на 2024 г. Очаква се то да намалее до 38,3 % от БВП в края на 2025 г. и до 36,8 % в края на 2026 г. Във фискалната прогноза на Комисията не се вземат предвид самите политически ангажименти в средносрочните планове, докато те не бъдат подкрепени от надеждно обявени и уточнени в достатъчна степен конкретни мерки на политиката.

План за нетните разходи и основни макроикономически допускания в плана

(15) Националният средносрочен фискално-структурен план на Ирландия обхваща периода 2025 – 2029 г. и представя фискална корекция в продължение на четири години.

(16) Планът съдържа цялата информация, изисквана съгласно член 13 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

(17) Планът се ангажира с плана за нетните разходи, посочен в таблица 1, което съответства на среден ръст на нетните разходи от 5,3 % през годините 2025 – 2029. Отчита се, че планът за нетните разходи, за който е поет ангажимент в плана, води до структурно първично салдо от 2,3 % от БВП в края на периода на корекция (2028 г.). В плана се допуска, че растежът на потенциалния БВП ще намалее постепенно от 3,1 % през 2024 г. на 2,8 % до 2027 г., след което ще нарасне до 3,6 % през 2028 г. Освен това в плана се очаква темпът на растеж на дефлатора на БВП да намалее от 3,2 % през 2024 г. до 2,1 % през 2025 г. и да остане на това равнище до 2028 г.

Таблица 1: План за нетните разходи и основни допускания в плана на Ирландия

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Средно за периода на валидност на плана 2025 – 2029 г.	Средно за периода на корекция 2025 – 2028 г.
Ръст на нетните разходи (годишно, в %)	9,8	5,1	6,5	4,9	5,4	4,7	5,3	5,5
Ръст на нетните разходи (кумулативно, от базовата 2023 г., в %)	9,8	15,4	22,8	28,9	35,8	42,3	n.a.	n.a.
Растеж на потенциалния БВП (%)	3,1	3,2	2,9	2,8	3,6	3,5	3,2	3,1

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Средно за периода на валидност на плана 2025 – 2029 г.	Средно за периода на корекция 2025 – 2028 г.
Инфлация (ръст на дефлатора на БВП) (%)	3,2	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1

Източник: Средносрочен фискално-структурен план на Ирландия и изчисления на Комисията.

Отражение на поетите задължения за нетни разходи по плана върху консолидирания държавен дълг

(18) Ако се реализират заложените в плана допускания и поетият ангажимент за плана за нетните разходи, в съответствие с плана консолидираният държавен дълг постепенно ще намалее от 41,4 % през 2024 г. до 34,0 % от БВП до края на периода на корекция (2028 г.) съгласно таблицата по-долу. След осъществяването на корекцията, в средносрочен план (т.е. до 2038 г.), се очаква съотношението на дълга към БВП да продължи да намалява до равнище доста под 60 % от БВП, като до 2038 г. достигне 18,8 % от БВП.

Таблица 2: Динамика на консолидирания държавен дълг и на салдото по държавния бюджет в плана на Ирландия

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2038
Държавен дълг (% от БВП)	43,4	41,4	37,9	36	34,8	34	33,1	18,8
Салдо по държавния бюджет (% от БВП)	1,6	4,5	1,7	1,4	1,1	1,6	1,5	0,6

Източник: Средносрочен фискално-структурен план на Ирландия.

Така според плана консолидираният държавен дълг ще остане под референтната стойност по Договора от 60 % от БВП в средносрочен план. Следователно, въз основа на залегналите в плана ангажименти на политиката и макроикономически допускания планът за нетните разходи, представен в плана, е в съответствие с изискването за дълга, посочено в член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Отражение на поетите задължения за нетни разходи по плана върху салдото по консолидирания държавен бюджет

(19) Въз основа на плана за нетните разходи и допусканията в плана излишъкът по консолидирания държавен бюджет ще бъде 1,7 % от БВП през 2025 г., ще намалее до 1,4 % през 2026 г. и 1,1 % през 2027 г. и ще нарасне до 1,6 % през 2028 г. Така според плана салдото по консолидирания държавен бюджет няма да надвиши референтната стойност от 3 % от БВП в края на периода на корекция (2028 г.). В допълнение, през десетте години след периода на корекция (т. е. до 2038 г.) бюджетният дефицит няма да надвиши 3 % от БВП. Следователно, въз основа на залегналите в плана ангажименти на политиката и макроикономически допускания планът за нетните разходи, представен в плана, е в съответствие с изискването за дефицита, посочено в член 16, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1263.

Макроикономически допускания в плана

(20) Планът се основава на набор от допускания, които се различават от допусканията на Комисията, предадени на Ирландия на 21 юни 2024 г. По-специално в плана се използват различни допускания за осем променливи, а именно: началната точка (структурното първично салдо през 2024 г.), растежа на потенциалния БВП, ръста на дефлатора на БВП, растежа на реалния БВП, номиналния имплицитен лихвен процент, корекциите наличности-потоци, еднократните мерки и преодоляването на разликата между фактическия и потенциалния БВП. Освен това планът се отклонява от допускането „без промяна във фискалната политика“ след периода на корекция, като се допуска допълнителна фискална деконсолидация през 2029 г. и 2030 г. По-долу е представена оценка на тези различия

в допусканията. Разликите в допусканията с най-значително въздействие върху средния ръст на нетните разходи са изброени по-долу, заедно с оценка на всяка разлика, разглеждана отделно.

(21) В плана се допуска по-високо структурно първично салдо за 2024 г., а именно излишък от 3,7 % от БВП, докато Комисията очакваше излишък от 2,5 % от БВП през пролетта на 2024 г. Тази преразгледана първоначална фискална позиция и придружаващите я актуализирани макроикономически условия за 2024 г. в плана отразяват по-актуална информация, налична от пролетта насам. Това е в съответствие с прогнозата на Комисията от есента на 2024 г. Следователно тази разлика се счита за надлежно обоснована. Разглеждано самостоятелно, с него се повишава таванът на средния ръст на нетните разходи през периода на корекция в сравнение с допусканията на Комисията.

— В плана растежът на потенциалния БВП през периода на плана е по-нисък средно с 0,3 процентни пункта в сравнение с допусканията на Комисията, посочени на 21 юни 2024 г. Това отразява по-актуални данни за бюджетния резултат в сравнение с тези от пролетта на 2024 г., като се използва общоприетата методика на ЕС. Освен това в плана се допуска, че растежът на реалния БВП ще бъде по-нисък, а разликата между фактическия и потенциалния БВП ще бъде преодоляна по-рано, отколкото в допусканията на Комисията. Действително, според методиката на Комисията фискалната експанзия в ирландския план би довела до по-силен мултиплициращ ефект върху растежа на реалния БВП и разликата между фактическия и потенциалния БВП би била преодоляна до 2033 г., докато в плана тя се преодолява още през 2030 г. Следователно тези допускания се считат за разумни и съответно са надлежно обосновани. Заедно те допринасят за по-нисък среден ръст на нетните разходи през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на Комисията.

— В плана се допуска, че ръстът на дефлатора на БВП през периода на плана ще бъде по-висок средно с 0,1 процентни пункта в сравнение с допусканията на Комисията. Това отразява по-актуални данни за бюджетния резултат в сравнение с тези от пролетта на 2024 г. Следователно това допускане се счита за надлежно обосновано. Взето отделно, това допринася за по-висок среден ръст на нетните разходи през периода на корекция в плана, отколкото според допусканията на Комисията.

— В плана се допуска, че корекциите наличности-потоци ще бъдат по-високи, отколкото според допусканията на Комисията, поради създаването на нови спестовни фондове. По-неблагоприятното допускане в плана може да бъде обяснено с това, че планът се основава на по-актуални данни. Следователно това допускане се счита за надлежно обосновано.

Оставащата разлика не оказва значително въздействие върху средния ръст на нетните разходи в сравнение с допусканията на Комисията. Като цяло всички разлики в допусканията, взети заедно, водят до теоретичен таван на средния ръст на нетните разходи, който е по-висок от този, който би бил необходим, за да се спазят приложимите фискални правила въз основа на допусканията на Комисията от пролетта на 2024 г. В своя план обаче Ирландия се ангажира с план за нетните разходи, който е по-нисък от този теоретичен таван и също така по-нисък от това, което би било необходимо, за да се спазят фискалните правила съгласно допусканията на Комисията. Комисията ще вземе под внимание горепосочената оценка на допусканията в плана в бъдещите оценки на съответствието с плана за нетните разходи.

Фискална стратегия в плана

(22) Съгласно индикативната фискална стратегия в плана поетите ангажименти по отношение на нетните разходи ще бъдат изпълнени главно чрез предоставяне на допълнителни публични услуги, за да се отговори на нуждите на бързо увеличаващото се население. Освен това Ирландия ще финансира увеличаването на публичния капитал чрез увеличаване на инвестициите в публичния сектор. Накрая, Ирландия създаде две дългосрочни схеми за спестяване, тъй като голяма част от корпоративния данък се оценява като извънреден по своя характер. Макар че прогнозите за салдото по консолидирания държавен бюджет показват устойчиви излишъци, стратегията е фокусирана върху разходната част поради значителното въздействие на извънредните приходи върху номиналното салдо. Спецификата на мерките на политиката, които следва да бъдат приети, се потвърждава или коригира и се определя количествено в годишните бюджети. Освен това в проекта на бюджетен план за 2025 г. се посочват мерките на политиката, чрез които ще бъде изпълнен ангажиментът за нетните разходи за 2025 г. ([10])

([10]) Вж. становището на Комисията относно проекта за бюджетен план на Ирландия, 26.11.2024 г., C(2024) 9056 final.

Намерения за реформи и инвестиции в плана в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър и как ще се подходи към общите приоритети на Съюза

(23) В плана се описват намеренията на политиката по отношение на реформи и инвестиции, за да се отговори на основните предизвикателства, установени в контекста на европейския семестър, по-специално СДП, и да се изпълнят общите приоритети на ЕС. Планът включва около 40 мерки, 12 от които получават финансова подкрепа от Фонда за възстановяване и устойчивост (ФВУ).

(24) Що се отнася до общия приоритет за справедлив екологичен и цифров преход, включително целите в областта на климата, определени в Регламент (ЕС) 2021/1119, в плана е очертан съгласуван набор от реформи и инвестиции. Мерките за смекчаване на изменението на климата (СДП от 2019 г., 2020 г., 2022 г. и 2023 г.) включват увеличаване на данъка върху въглеродните емисии и законопроект за действия в областта на климата и развитие с ниски нива на въглеродни емисии (изменение), които са включени в плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) и националния план в областта на енергетиката и климата. Със законопроекта се установява правно обвързваща рамка с цели и ангажименти, като целта за неутралност по отношение на климата до 2050 г. е поставена на законова основа, включително приемането на 5-годишни бюджети за въглеродни емисии и планове за действие в областта на климата. Мерките в областта на водите и отпадъчните води (СДП от 2019 г., 2020 г., 2022 г., 2023 г. и 2024 г.) се отнасят до третия план за управление на речните басейни на Ирландия. В плана са очертани мерки за осигуряване на условия за цифровия преход (СДП от 2019 г. и 2020 г.), както е отразено в Националната стратегия в областта на цифровите технологии, „Използване на цифровите технологии“, и за постигане на цифровите цели, както е отразено в стратегическата пътна карта за цифровото десетилетие. Това включва инвестиции в цифрови умения (някои от тях са включени в ПВУ), достъп до и използване на цифрови обществени услуги (някои от тях са включени в ПВУ), по-специално чрез безвъзмездни средства и помощ за МСП, подкрепа за цифровизацията на дружества (някои от тях са включени в ПВУ), киберсигурност чрез увеличаване на ресурсите за Националния център за киберсигурност и свързаност чрез изпълнение на Националния план за широколентов достъп с цел всички ирландски домакинства и предприятия да бъдат обхванати от гигабитова мрежа не по-късно от 2028 г. и всички населени места да бъдат обхванати от 5G не по-късно от 2030 г.

(25) По отношение на общия приоритет за социална и икономическа устойчивост, включително Европейския стълб на социалните права, в плана са очертани мерки за увеличаване на предлагането на социални жилища и жилища на достъпни цени (СДП от 2019 г. и 2020 г.) чрез изпълнението на плана „Жилище за всички“ (някои действия са включени в ПВУ), и реформата на планирането. Мерките за подкрепа за бизнес средата на предприятията, особено местните МСП (СДП от 2019 г. и 2020 г.), включват действия, установени в Бялата книга за предприятията. Мерките за подкрепа на научните изследвания и иновациите (СДП от 2019 г. и 2020 г.) включват създаването на нова конкурентна агенция за финансиране на научните изследвания и иновациите, укрепването на технологичните университети (някои действия са включени в ПВУ и програми по ЕФРР) и други инвестиции, публикувани в стратегията Impact 2030. В съответствие с Европейския стълб на социалните права в плана също така е очертан набор от инициативи за равни възможности и достъп до пазара на труда. Мерките относно уменията (СДП от 2020 г. и 2023 г.) включват създаването на нов Национален съвет за умения, отпускане на средства от Националния фонд за обучение, увеличени текущи и капиталови инвестиции (някои действия са включени в ПВУ), разработване на единен национален модел за чиракуване и реформи в сектора на висшето образование. В плана е очертана рамката, чрез която Ирландия смята да продължи да улеснява сегашното значително предоставяне на средства за повишаване на квалификацията, по-специално за уязвимите групи и хората, живеещи в домакинства с нисък интензитет на икономическа активност (СДП от 2019 г.). В плана е очертан набор от инициативи за справедливи условия на труд, включително въвеждането на национален жизнен минимум на равнище от 60 % от почасовата медианна заплата до януари 2026 г. В плана също така са очертани инициативи за социална закрила и приобщаване, включително инвестиции за активизиране на пазара на труда (СДП от 2019 г.), насочени към уязвимите групи, както е посочено в стратегията „Пътища към работа“. Това се допълва от реформи в сектора на грижите за детето (СДП от 2019 г.), които включват универсални субсидии и субсидии, свързани с дохода, по Националната схема за грижи за детето и ангажименти за намаляване на бедността, определени в Пътната карта за социално приобщаване. По отношение на приоритетните групи, посочени в контекста на европейския семестър, планът се основава на Националната стратегия за хората с увреждания и втората Национална стратегия за приобщаване на странстващите общности и ромите.

(26) По отношение на общия приоритет за енергийна сигурност в плана са очертани мерки, които имат за цел да се намали цялостната зависимост от изкопаеми горива, по-специално чрез инвестиции в енергия от възобновяеми източници в морето (СДП от 2022 г. и 2023 г.) (някои действия са включени в ПВУ) и мрежови връзки (СДП от 2022 г., 2023 г. и 2024 г.) със Северна Ирландия и Франция. Мерките за укрепване на устойчивостта на енергийната система включват финансиране за по-бедните домакинства с цел подобряване на енергийните характеристики на частни сгради (СДП от 2022 г., 2023 г. и 2024 г.) (някои действия са включени в ПВУ и програми по ЕФРР), както и действия за акумулиране на енергия и реакция на потреблението (СДП от 2022 г., 2023 г. и 2024 г.), включени в Стратегията за енергийна сигурност в Ирландия.

(27) Що се отнася до общия приоритет за отбранителни способности, в плана не са включени мерки.

(28) Освен това в плана са очертани мерки на политиката за постигане на дългосрочна фискална устойчивост. Мерките за разходна ефективност и достъпност на системата за здравеопазване (СДП от 2019 г. и 2024 г.), очертани в стратегическата рамка за цифрово здравеопазване, включват 48 стратегически инициативи за цифрови здравни решения, създаване на независима комисия за грижи за възрастни хора, както и създаване на четири нови болници за планови здравни услуги, развитие на по-добри първични грижи и грижи в общността и преструктуриране на Министерството на здравеопазване в рамките на реформата Sláintecare (някои действия, включени в ПВУ). Мерките за подобряване на устойчивостта на пенсионната система (СДП от 2019 г., 2022 г. и 2023 г.) включват въвеждане на социални обезщетения, свързани със заплащането, пенсионноосигурителна схема с автоматично участие за избрани служители, създаване на две дългосрочни схеми за спестяване (фонд „Бъдеща Ирландия“ и фонд „Инфраструктура, климат и природа“), както и договорена пътна карта за увеличаване на социалноосигурителните вноски. В плана се посочва, че Ирландия ще продължи с действията за справяне с практиките на агресивно данъчно планиране (СДП от 2019 г. и 2020 г.) чрез прилагането на своята пътна карта за корпоративното данъчно облагане (някои действия са включени в ПВУ).

(29) В плана се предоставя информация относно съгласуваността и когато е целесъобразно, взаимното допълване с фондовете на политиката на сближаване и ПВУ на Ирландия. Планът включва информация за размера и целите на различните фондове на политиката на сближаване. Планът включва таблица, в която се посочва кои структурни реформи и инвестиционни приоритети ще бъдат частично изпълнени чрез мерки, включени в ПВУ на Ирландия и/или във фондовете на политиката на сближаване.

(30) Целта на плана е да допринесе за задоволяване на нуждите от публични инвестиции на Ирландия, свързани с общите приоритети на ЕС. По отношение на общия приоритет за справедлив екологичен и цифров преход в плана се представя общо описание на текущите инвестиции за намаляване на емисиите на парникови газове, подобряване на управлението на водите и отпадъчните води и подкрепа за цифровата трансформация. По отношение на общия приоритет за социална и икономическа устойчивост в плана се представя общо описание на текущите инвестиции, свързани с подкрепата на предприятията, научните изследвания и иновациите, уменията, активизирането на пазара на труда, грижите за децата и жилищното настаняване. По отношение на общия приоритет за енергийна сигурност в плана се представя общо описание на инвестициите, свързани със санирането, енергията от възобновяеми източници в морето и мрежовите връзки.

Заключение от оценката на Комисията

(31) Като цяло Комисията е на мнение, че планът на Ирландия изпълнява изискванията на Регламент (ЕС) 2024/1263.

(32) В съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) 2024/1263 Съветът следва да препоръча на Ирландия плана за нетните разходи, определен в плана.

ОБЩО ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА СЪВЕТА

(33) Съветът приветства средносрочния фискално-структурен план на Ирландия и счита, че цялостното му изпълнение би допринесло за гарантирането на стабилни публични финанси и за подпомагането на устойчивостта на публичния дълг, както и на устойчивия и приобщаващ растеж.

(34) Съветът взема под внимание извършената от Комисията оценка на плана. Въпреки това Съветът приканва Комисията да представя своята оценка на бъдещите планове в отделен документ от препоръките на Комисията за препоръки на Съвета.

(35) Съветът взема под внимание оценката на Комисията на плана за нетните разходи и основните макроикономически допускания в плана, както и въздействието на плана за нетните разходи върху бюджетния дефицит и държавния дълг. Съветът взема под внимание оценката на Комисията, че макроикономическите и фискалните допускания, макар в някои случаи да се различават от допусканията на Комисията, включително за да се отчетат актуализираните макроикономически и фискални данни, като цяло са надлежно обосновани и подкрепени със солидни икономически доводи. Съветът взема под внимание широката фискална стратегия на плана и рисковете за перспективите, които биха могли да засегнат осъществяването на макроикономическия сценарий и основните допускания и изпълнението на плана за нетните разходи. По-специално Съветът взема под внимание предпочитанието на ирландските власти да използват изменени показатели за вътрешни анализи на националния доход поради изкривяванията, породени от относителния мащаб на многонационалния сектор в Ирландия. Във връзка с това общата фискална позиция на Ирландия е засегната от потенциалните извънредни приходи от корпоративен данък, които по подобен начин се филтрират в голяма част от вътрешните фискални оценки на Ирландия. Във връзка с това Съветът взема под внимание създаването на два спестовни механизма за изграждане на фискални буфери; един, който ще бъде използван за

справяне с бъдещи структурни предизвикателства, и друг, който ще действа по антицикличен начин в случай на икономически или фискален спад и ще спомогне за постигането на целите на Ирландия в областта на климата и околната среда. Съветът отбелязва също, че геополитическите рискове могат да окажат натиск върху разходите за отбрана.

(36) Съветът очаква Ирландия да бъде готова да коригира фискалната си стратегия при необходимост, за да гарантира изпълнението на плана си за нетните разходи. Съветът изразява решимост да следи отблизо икономическата и фискалната динамика, включително динамиката, залегнала в основата на включения в плана сценарий.

(37) Съветът счита, че по-нататъшните обсъждания за постигане на общо разбиране относно въздействието на кумулативните темпове на растеж на нетни разходи върху годишния надзор е необходимо да бъдат проведени навреме за следващия кръг на фискалния надзор.

(38) Съветът взема под внимание представеното от Комисията описание на потребностите и намеренията по отношение на реформите и инвестициите, в отговор на основните трудности, установени в контекста на европейския семестър, и изтъква, че е важно да се гарантира осъществяването на тези реформи и инвестиции. Въз основа на докладите, които ще бъдат представени от Комисията, Съветът ще направи оценка на тези реформи и инвестиции и ще наблюдава тяхното изпълнение в рамките на европейския семестър.

(39) Съветът очаква представянето от Ирландия на годишните доклади за напредъка, които следва да съдържат по-специално информация за напредъка в изпълнението на плана за нетните разходи, заложен от Съвета, и осъществяването на по-общите реформи и инвестиции в контекста на европейския семестър.

ПРЕПОРЪЧВА на Ирландия:

1. Да гарантира, че ръстът на нетните разходи не надвишава максималните стойности, установени в приложение I към настоящата препоръка.

Съставено в Брюксел на 21 януари 2025 година.

За Съвета

Председател

A. DOMAŃSKI

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Максимални темпове на растеж на нетните разходи
(годишен и кумулативен темп на растеж в номинално изражение)

Ирландия

Години		2025	2026	2027	2028	2029
Темпове на растеж (%)	Годишен	5,1	6,5	4,9	5,4	4,7
	Кумулативен (*)	15,4	22,8	28,9	35,8	42,3

(*) Кумулативните темпове на растеж се изчисляват въз основа на базовата година 2023. Кумулативните темпове на растеж се използват при годишния мониторинг на последващото съответствие в контролния общ баланс.